

CREDITUL

Oleg STRATULAT
prof.univ.dr.

CUPRINS

1. Necesitatea și apariția creditului.
2. Conceptul și funcțiile creditului.
3. Trăsăturile și elementele creditului.
4. Formele și varietățile creditului.
5. Creditul bancar contemporan.
6. Creditul bancar în Republica Moldova.
7. Rolul creditului în economie.

BIBLIOGRAFIE

- Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei: nr. 548-XIII din 21.07.95. În: *Monitorul Oficial al R. Moldova*. 1995, nr.56-57, art. 624.
- Legea instituțiilor financiare: nr. 550-XIII din 21.07.95. În: *Monitorul Oficial al R. Moldova*. 1996, nr.1, art. 2.
- BASNO, C.; DARDAC, N.; FLORICEL, C. *Monedă, credit, bănci*. București : Editura Didactică și Pedagogică, 2003, p.157.
- KIRIȚESCU, Costin, DOBRESU Emilian. *Moneda – mica enciclopedie*. București: Ed. Științifică și Enciclopedică, 1998, p.67.
- MANOLESCU, Gh. *Monedă și credit*. București: Editura Fundației "România de Mâine", 2003, p.77-99.
- TURLIUC, V.; BOARIU, A.; STOICA, O. *Monedă și credit*. București : Editura Economică, 2005, .63-65, 124.
- ЖУКОВА, Е. Ф.; ЗЕЛЕНКОВА, Н. М.; МАКСИМОВА, Л. М. *Деньги. Кредит. Банки: учебник для вузов*. - 2-е изд. Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2003, с. 155.
- ПОЛЯК, Г. Б. *Финансы. Денежное обращение. Кредит*. - 2-е изд. Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2004, с.153-181.

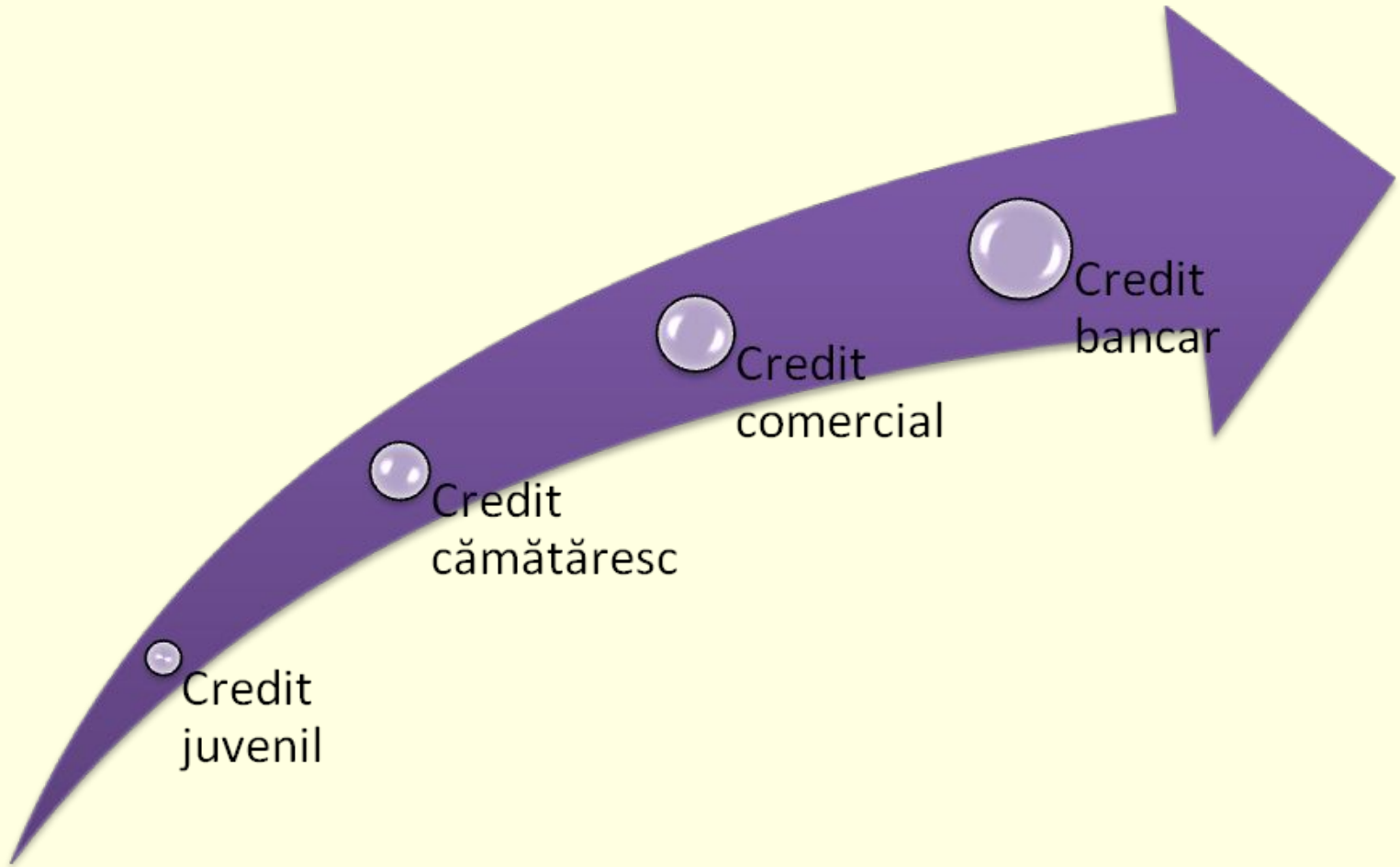
1. NECESITATEA ȘI APARIȚIA CREDITULUI

Abordând aspectul **aparitiei** creditului vom menționa că originile acestuia se regăsesc în împrumutul banal, care a apărut la primele trepte a evoluției omenirii. Anumite nevoi cotidiene temporare ale individului, cum ar fi o unealtă de vânat sau pescuit, o blană sau un vas, l-au impus pe acesta să apeleze la unul din congenerii săi, care la acel moment nu folosea bunul respectiv.

FENOMENUL ÎMPRUMUTĂRII

- Fenomenul împrumutării în esență reprezintă acțiunea de a da cuiva sau a lua de la cineva un bun care urmează a fi restituit.
- Impuls al extinderii și diversificării împrumutării a servit apariția banilor și îndeosebi – a monedei propriu-zise.

FORMELE ISTORICE ALE CREDITULUI

CREDIT JUVENIL

Primă formă istorică a creditului este denumită de unii autori ***credit „juvenil”***. Împrumutul respectiv a avut caracter de întrajutorare între indivizi sau grupuri de indivizi aflați în imediată vecinătate. El se acorda între persoane cunoscute și se restituia, de regulă, în aceeași cantitate și materie cu bunul împrumutat.

CREDIT CĂMĂTĂRESC

Cămătăria în esență este activitatea de împrumutare a banilor cu camătă. Aceasta a fost o îndeletnicire a tezurizatorilor de profesie în toate sistemele economice predecesoare celei de piață dezvoltată, având impact resimțit asupra evoluției economice.

Așa, cămătăria a intensificat procesul de descompunere a orânduirii gentilice, generând sclavia, deoarece ca gaj serveau nu numai averea împrumutatului, dar și el însuși, precum și membrii familiei lui.

CREDIT COMERCIAL

Impuls extinderii și diversificării împrumutării a servit apariția banilor și îndeosebi – a monedei propriu-zise. Pe măsură ce banii se manifesta tot mai mult în raporturile economice ca mijloc de plată, a avut loc decalarea în timp a actului de vânzare de cel de cumpărare. Aceasta însemna că mărfurile se vindeau cu amânarea achitării, cea ce înseamnă transmiterea bunurilor în folosință fără drept de proprietate. În esență financiară, aceasta înseamnă împrumutarea valorii în formă substanțial-materială până la rambursarea ei în formă de bani. În așa mod apare cea de a treia formă istorică a creditului, cunoscută cu denumirea de ***credit comercial***.

CREDIT BANCAR

În forma actuală ***creditul bancar*** apare în urma înființării primelor bănci italiene din sec. al XII – lea. Argument în favoarea afirmației este Banca din Veneția, fondată în a. 1171 a fost recunoscută oficial ca bancă de viramente abia în 1587 sub denumirea de Banco di Rialto.

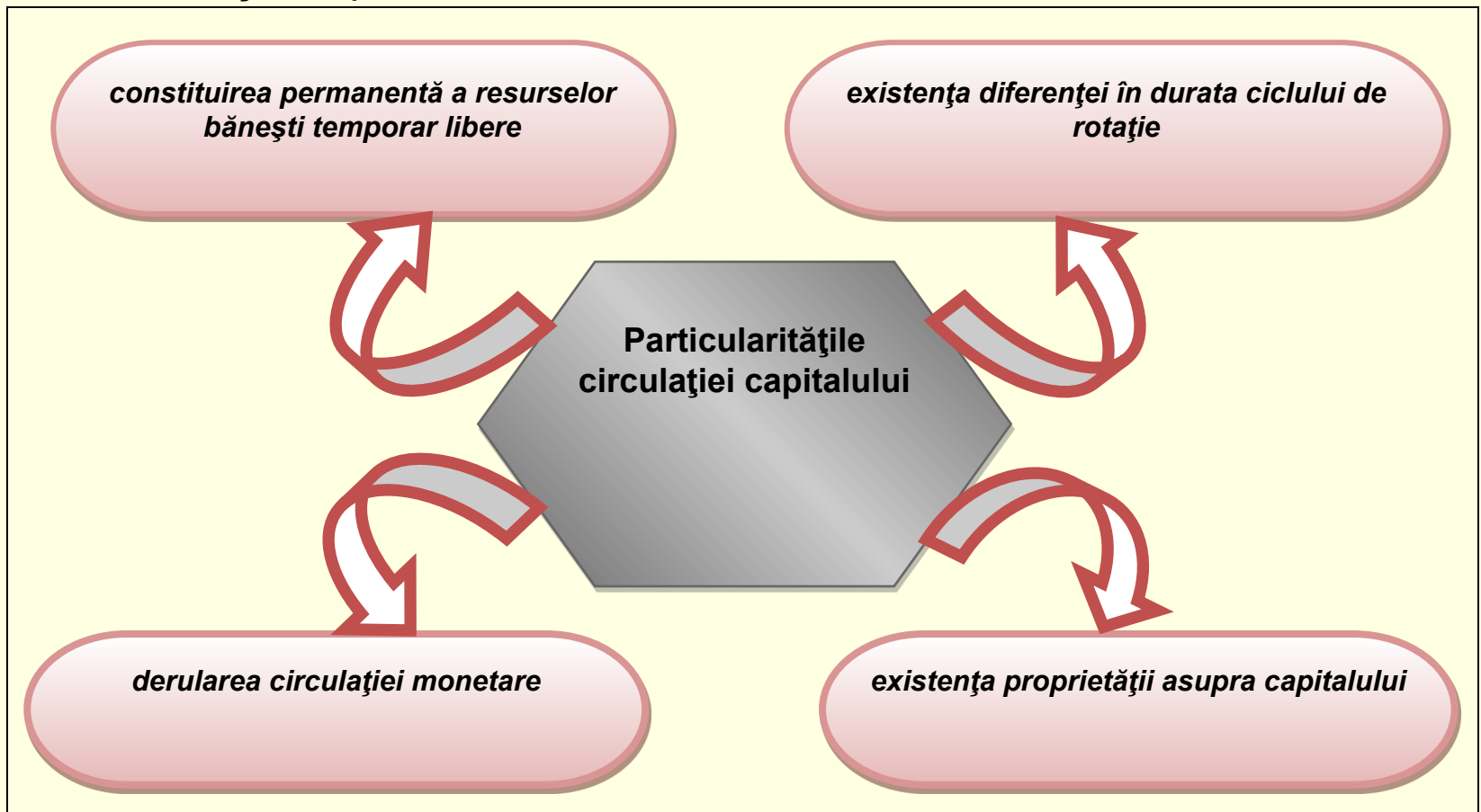
Creditul bancar a devenit o componentă centrală a mecanismelor economice odată cu dezvoltarea intensivă de la sfârșitul sec. al XVIII-lea începutul sec. al XIX-lea a relațiilor capitaliste de producție.

APARIȚIA CREDITULUI BANCAR

În forma actuală *creditul bancar* apare în urma înființării primelor bănci italiene din sec. al XII – lea. Argument în favoarea afirmației este Banca din Veneția, fondată în a. 1171 a fost recunoscută oficial ca bancă de viramente abia în 1587 sub denumirea de Banco di Rialto.

NECESITATEA CREDITULUI

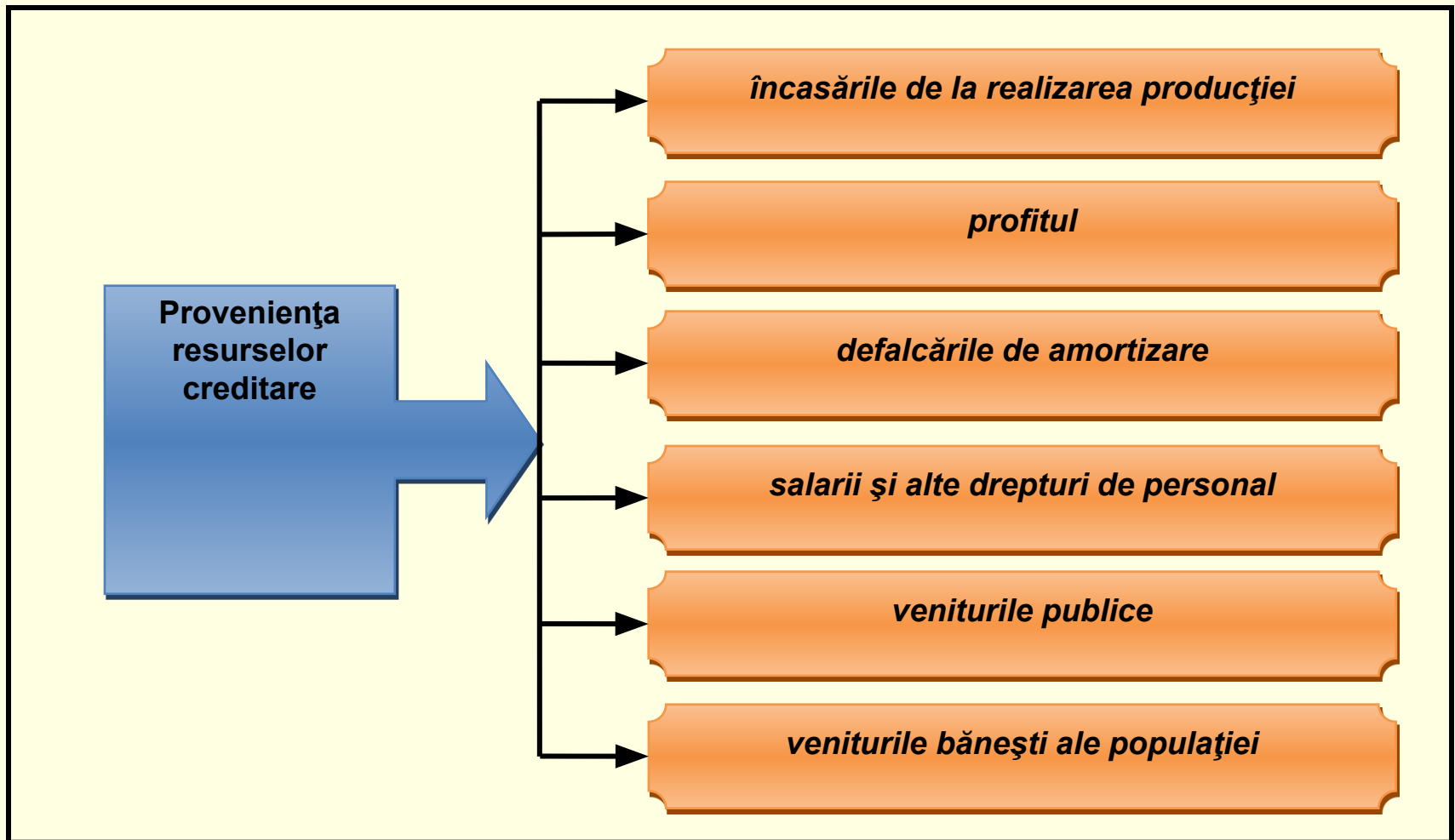
Necesitatea obiectivă a creditului este condiționată de particularitățile circulației capitalului:

TEMELIA MATERIALĂ A EXISTENȚEI CREDITULUI

Existența mijloacelor bănești temporar libere provenite din diverse venituri ale diferitor proprietari, care formează **resursele creditare**, constituie temelia materială a declanșării fenomenului de credit în urma solicitării acestor fonduri pentru acoperirea deficitelor provizorii de către cetățeni, subiecții economici și instituțiile publice.

PROVINIENȚA MIJLOACELOR BĂNEȘTI TEMPORAR LIBERE

SURSELE DE FORMARE A RESURSELOR DE CREDIT

2. CONCEPTUL ȘI FUNCȚIILE CREDITULUI

Cuvântul **credit** are origine latină și provine de la cuvântul „**kreditum**” care însemna **împrumut**, **datorie**, și, totodată, posedă sensul **încredințez**, **cred**. Latinescul **credito** înseamnă **a avea încredere**.

Termenul „credit” este utilizat nu numai în limba italiană, ci și în alte limbi romanice, în limbile anglofone, germanice, slave. Penetrarea cuvântului credit în terminologia economică are loc în perioadă când împrumuturile de monedă devin preponderente.

CONCEPȚII PRIVIND CREDITUL

- Creditul ca încredere
- Creditul ca formă specifică a relațiilor de schimb
- Creditul ca formă particulară a relațiilor de redistribuire

CREDITUL CA ÎNCREDERE

- Conceptul plasează la baza noțiunii ideea încrederii.
- Creditul reprezintă ***încrederea*** pe care o persoană (creditorul) o manifestă față de altă persoană (debitorul) prin împrumutarea banilor sau altor valori ce-i vor fi restituite la o anumită dată împreună cu taxa denumită dobândă.

CREDITUL CA FORMĂ SPECIFICĂ A RELAȚIILOR DE SCHIMB

Conceptul se sprijină pe ideea că creditul este o formă particulară a schimbului, care îl caracterizează ca schimb separat în timp.

Anume această tratare are mai mulți adepți:

- Creditul se consideră ca un schimb care începe în prezent și se termină în viitor **(DUMITRESCU, Ștefan)**.
- Creditul înseamnă schimbarea unei prestații actuale contra unei prestații viitoare între doi subiecți: creditorul, care transferă bunuri, servicii sau bani (prestația actuală) și debitorul, care-și asumă obligația de a plăti bunurile sau a restitui banii la scadență (prestație viitoare) **(Dicționar economico-financiar și contabil)**.
- Creditul este un acord prin care forme ale valorii – bunuri, servicii sau monedă – sunt cedate în schimbul unei promisiuni de plată viitoare. **(Fitch, Thomas)**.
- "Credit. Relație bănească între o persoană fizică sau juridică numită creditor, care acordă unei alte persoane, debitorul, un împrumut în bani sau care vinde mărfuri/servicii pe datorie, în general cu o dobândă stabilă în funcție de riscul pe care-l asumă creditorul sau de reputația debitorului". **(KIRIȚESCU, Costin, DOBRESCU Emilian.)**

CREDITUL CA FORMĂ PARTICULARĂ A RELAȚIILOR DE REDISTRIBUIRE

Acest concept, evident, se bazează pe ideea că prin intermediul creditului se produce redistribuirea valorică sau de bunuri. Economiștii susținători ai opiniei, redau conținutul economic al creditului ca transfer de capital între persoane fizice și juridice.

- Conținutul economic specific al creditului este transferul unei părți din produsul social de la unii participanți la circuitul economic către alți participanți la acest circuit, un transfer cu caracter temporar (**TURLIUC, Vasile**).
- **Creditul** reprezintă o categorie economică, ce exprimă relații de repartitie a unei părți din PIB sau din venitul național, prin care se mobilizează și se distribuie disponibilitățile din economie și se creează noi mijloace de plată, în scopul satisfacerii unor nevoi de capital și al realizării unor obiective ale politicii economice (**N. Dardac, T. Vascu**)
- **Creditul** reprezintă o relație bănească între o persoană fizică sau juridică numită creditor, care acordă unei altei persoane, debitor, un împrumut în bani sau care vinde mărfuri/servicii pe datorie, în general cu o dobândă stabilă în funcție de riscul pe care-l asumă creditorul sau reputația debitorului. (**C. Kiriteșcu**).

DEFINIREA CREDITULUI

Creditul, reprezintă o relație economică dintre o persoană fizică sau juridică, care acordă împrumut sau vinde mărfuri și servicii pe datorie cu încrederea în rambursarea acestuia sau achitarea cumpărăturilor la scadență (creditor), și o altă persoană fizică sau juridică, care primește împrumutul sau cumpără pe datorie cu condiția restituirii și plății unei dobânzi (debitor), manifestată ca o tranzacție realizată în baza unui contract.

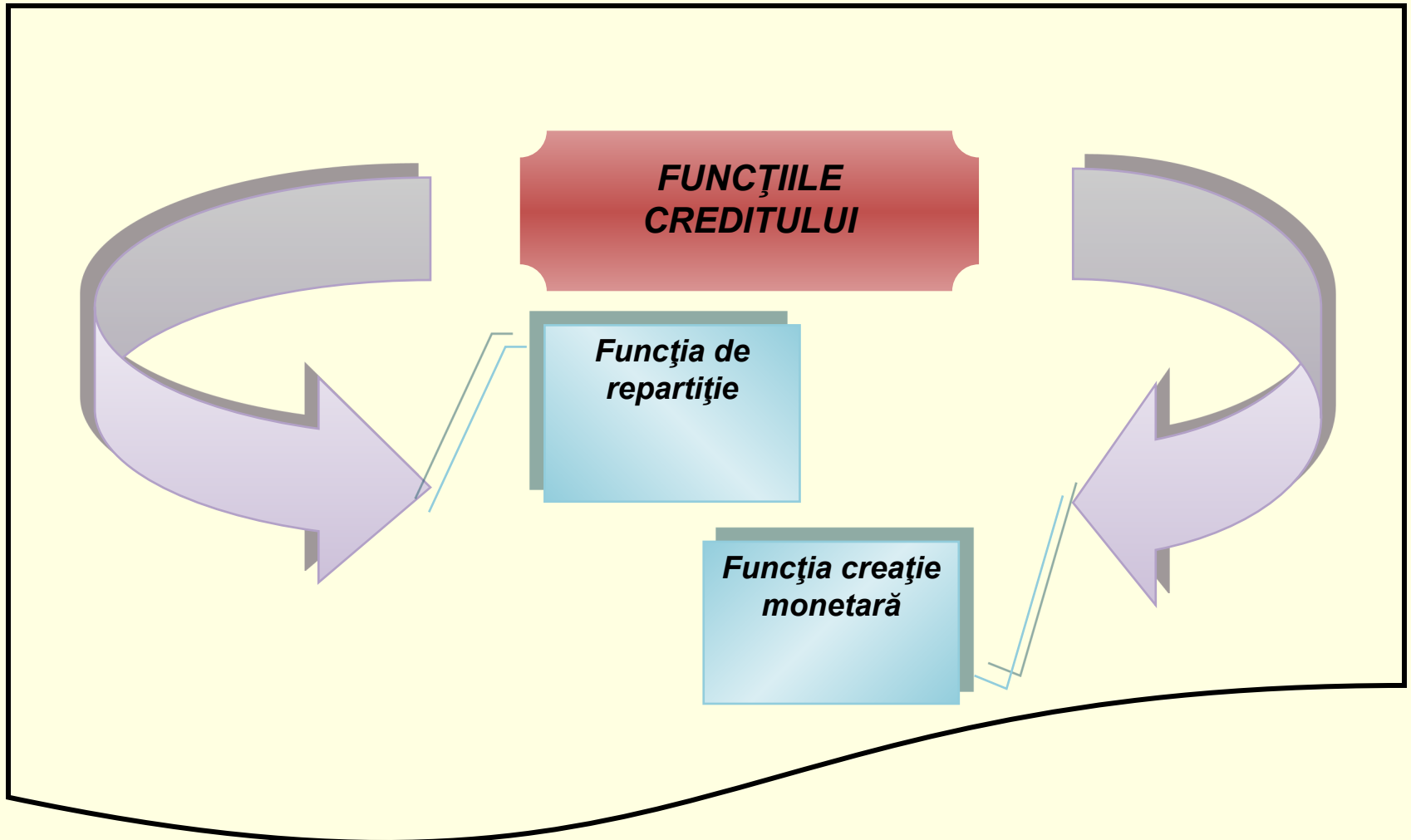
ASPECTUL FUNCȚIONAL AL CREDITULUI

Creditul a apărut și există pentru realizarea anumitor obiective care nu pot fi realizate pe altă cale sau cu alte mijloace.

În așa mod, creditul își exercită destinația sa socială prin **funcțiile** sale.

Prin abordarea funcțiilor se relevă conținutul și semnificația creditului din aspect funcțional.

FUNȚIILE CREDITULUI

FUNCȚIA DE REPARTIȚIE

Pe parcursul activităților economice are loc formarea latentă a disponibilităților de bunuri, în principal bănești, temporar libere la unii cetățeni, agenți economici, instituții publice etc. Aceste mijloace, prin diferite mecanisme de creditare, se transmit în folosință temporară altor cetățeni, agenți economici, instituții publice care resimt deficit de mijloacele respective. Unul din mecanismele de mobilizare a mijloacelor temporar libere în formă bănească este cel bancar. Băncile atrag în conturile curente și de depozit ale clienților săi, în anumite condiții, impunătoare rezerve bancare. Ulterior aceste mijloace sunt distribuite, în alte condiții, clienților săi, care solicită lichidități. În așa mod, prin intermediul băncilor și a creditului bancar are loc redistribuirea valorii.

Redistribuire valorică prin intermediul creditului se deosebește de redistribuirea realizată prin intermediul finanțelor (impozite, cheltuieli publice, asigurări etc.). În cazul dat titularii de conturi curente și de depozit nu-și pierd dreptul de proprietate asupra disponibilităților respective. În același timp, beneficiarii de credite nu intră în posesia cu titlu de proprietate a obiectului creditului. Ei au numai dreptul de a folosi temporar bunul respectiv până la scadență, având obligația de a-l returna în aceeași cantitate și calitate, suplimentar mai plătind și o anumită valoare în formă de dobândă.

FUNCȚIA CREAȚIE MONETARĂ

Se manifestă prin crearea de noi mijloace de plată în economie, prin aceasta influențând cantitatea de lichidități aflată în circulație. Această funcție, cu toată senzația lăsată, este valabilă nu numai pentru creditele bancare, ci pentru toate formele creditului. Chiar și acordarea împrumutului în formă substanțial-materială este de asemenea soluționarea unei probleme monetare.

3. TRĂSĂTURILE ȘI ELEMENTELE CREDITULUI

Relațiile de credit, fiind o parte componentă a relațiilor economice, posedă un șir de trăsături autentice, care le evidențiază și le caracterizează, și un set de elemente inedite, care relevă originalitatea acestora.

TRĂSĂTURILE CREDITULUI

**TRĂSĂTURILE
CREDITULUI**

credibilitatea

rambursabilitatea

caracter plătibil

garantarea

destinația

acordarea la scadență

consemnarea creditului

CREDIBILITATEA

Credibilitatea este suportul moral, elementul psihologic, fără de care creditul nu poate exista. Încrederea se referă atât la calitățile morale și profesionale ale împrumutatului, cât și la reputația produselor și serviciilor furnizate de el, relațiile lui cu partenerii, situației sale patrimoniale și financiare.

RAMBURSABILITATEA

Înseamnă întoarcerea mijloacelor bănești după expirarea perioadei pentru care au fost împrumutate.

CARACTER PLÂTIBIL

Aceasta înseamnă că pentru beneficierea de credit debitorul achită o plată, care îmbracă forma de dobândă.

Dobânda este caracteristica definitorie a creditului și prezintă interesul care stă la baza oricărei operații de credit.

GARANTAREA CREDITULUI

Înseamnă că orice credit trebuie garantat cu bunuri mobile și imobile, titluri de valoare etc. pentru diminuarea riscului insolvabilității în rambursarea împrumutului.

- Riscul de nerambursare constă în întârzierea plății sau incapacității de plată datorită deficiențelor financiare ale împrumutatului survenite din cele mai diferite motive. Prevenirea riscului de nerambursare poate fi realizată prin garantarea împrumutului.
- Riscul de imobilizare survine în cazul în care banca (deținătorul de depozite) nu poate satisface obligațiunile față de titularii de depozite în urma aceleiași situații – deficiențe financiare. Evitarea acestui risc este posibilă prin instituirea sistemului de garantare a depozitelor.

DESTINAȚIA

Este caracteristica care obligă împrumutatul de a utiliza creditul în concordanță cu scopul pentru care a fost acordat și, totodată, permite băncii de a urmări respectarea modului de utilizare.

ACORDAREA LA SCADENȚĂ

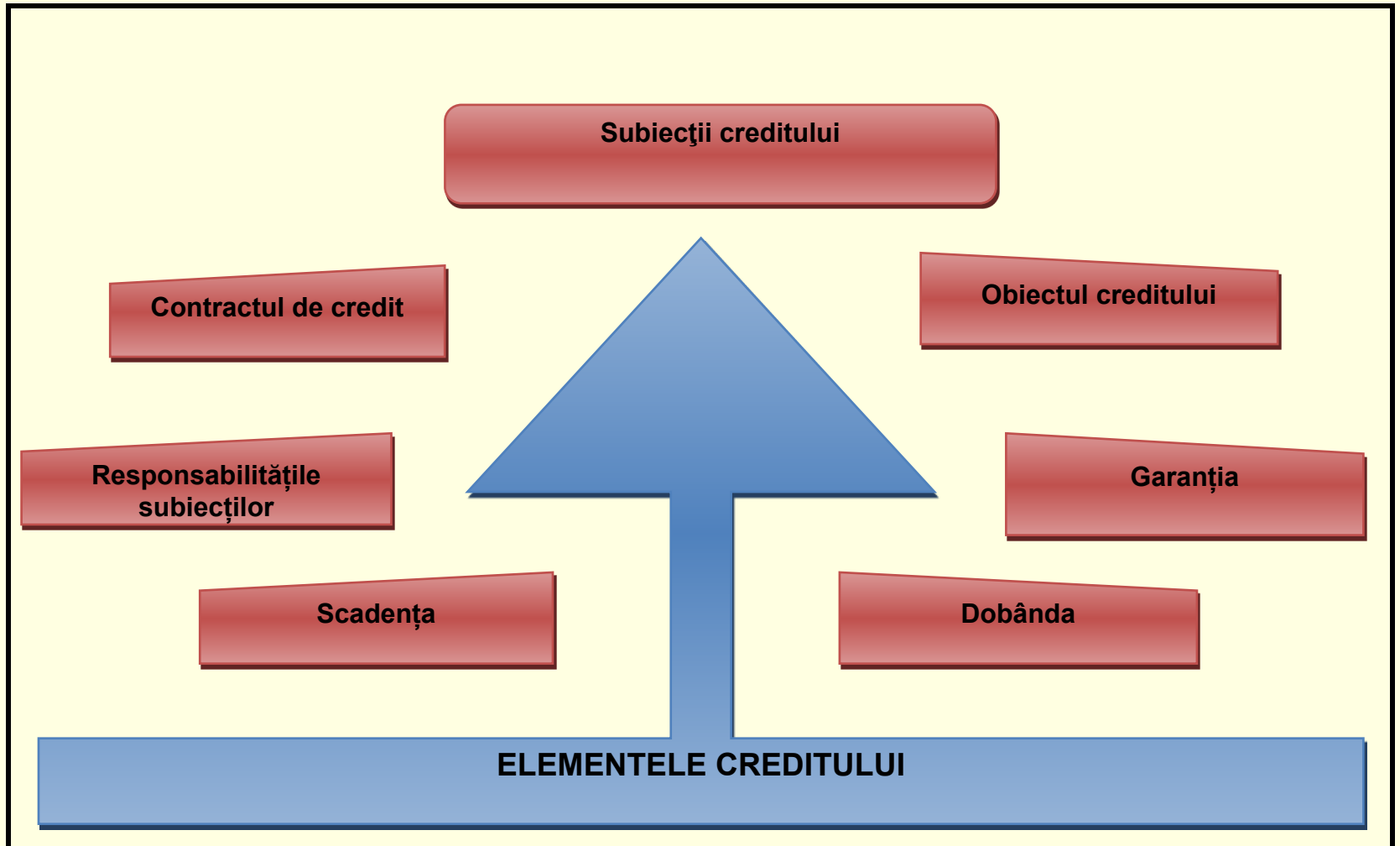
Principiul conform căruia creditul se acordă pentru o perioadă strict stabilită de subiecții tranzacției și se rambursează la termenii prescriși în contractul de creditare.

CONSEMNAREA CREDITULUI

Presupune că toate operațiile de credit și garanțiile să fie consemnate în documente contractuale din care să rezulte clar toate condițiile împrumutului.

Acordurile de credit sunt consemnate prin înscrisuri, a căror formă de prezentare este variată și implică multiple aspecte diferențiate. Înregistrarea tranzacției de împrumut, fixarea operațiunii de împrumut se face în baza contractului de împrumut, care este, în esență, o interpretare juridică a împrumutului. Acesta este strict reglementat de legislațiile naționale în vigoare.

ELEMENTELE CREDITULUI

SUBIECȚII CREDITULUI

Subiecții creditului sunt persoanele fizice sau juridice (inclusiv instituțiile administrației publice) care apar în una din cele două ipostaze posibile: împrumutător și împrumutat sau, în alți termeni, creditor și debitor.

Creditorul

- este subiectul care dispune de mijloace temporar libere și, din diferite motive, poate să le acorde provizoriu pe un anumit termen în anumite condiții unei alte persoane.

Debitorul

- este subiectul care are deficit provizoriu de mijloace și, în anumite condiții, se împrumută pe un anumit termen.

OBIECTUL CREDITULUI

Obiectul creditului îl constituie o largă varietate de bunuri, inclusiv bani, care sunt în excedent provizoriu la creditor și, în același timp, sunt în deficit temporar la debitor.

GARANȚIA

Garanția reprezintă mijlocul legal prin care se asigură rambursarea creditului.

Garanția reală

- are la bază gajul, care reprezintă valorile materiale depuse în contul datoriei respective, prin a cărei valorificare, în caz de nerambursare a creditului, se pot obține sumele necesare achitării acestuia.

Garanția personală

- reprezintă angajamentul luat de o terță persoană de a plăti suma ajunsă la scadență, în cazul incapacității de plată a debitorului.

DOBÂNDA

Dobânda este forma pe care o îmbracă plata achitată de debitor creditorului pentru folosirea provizorie a obiectului creditului.

SCADENȚA

Scadența indică termenul, data de rambursare a creditului și achitare a dobânzii

RESPONSABILITĂȚILE SUBIECȚILOR

reprezintă totalitatea obligațiilor subiecților creditului ce țin de volumul creditului, mărimea dobânzii, scadența, etc. Nerespectarea legislației în vigoare și condițiilor contractuale atrage după sine aplicarea unui șir de sancțiuni cum ar fi amenzi, punerea sechestrului pe unele bunuri etc.

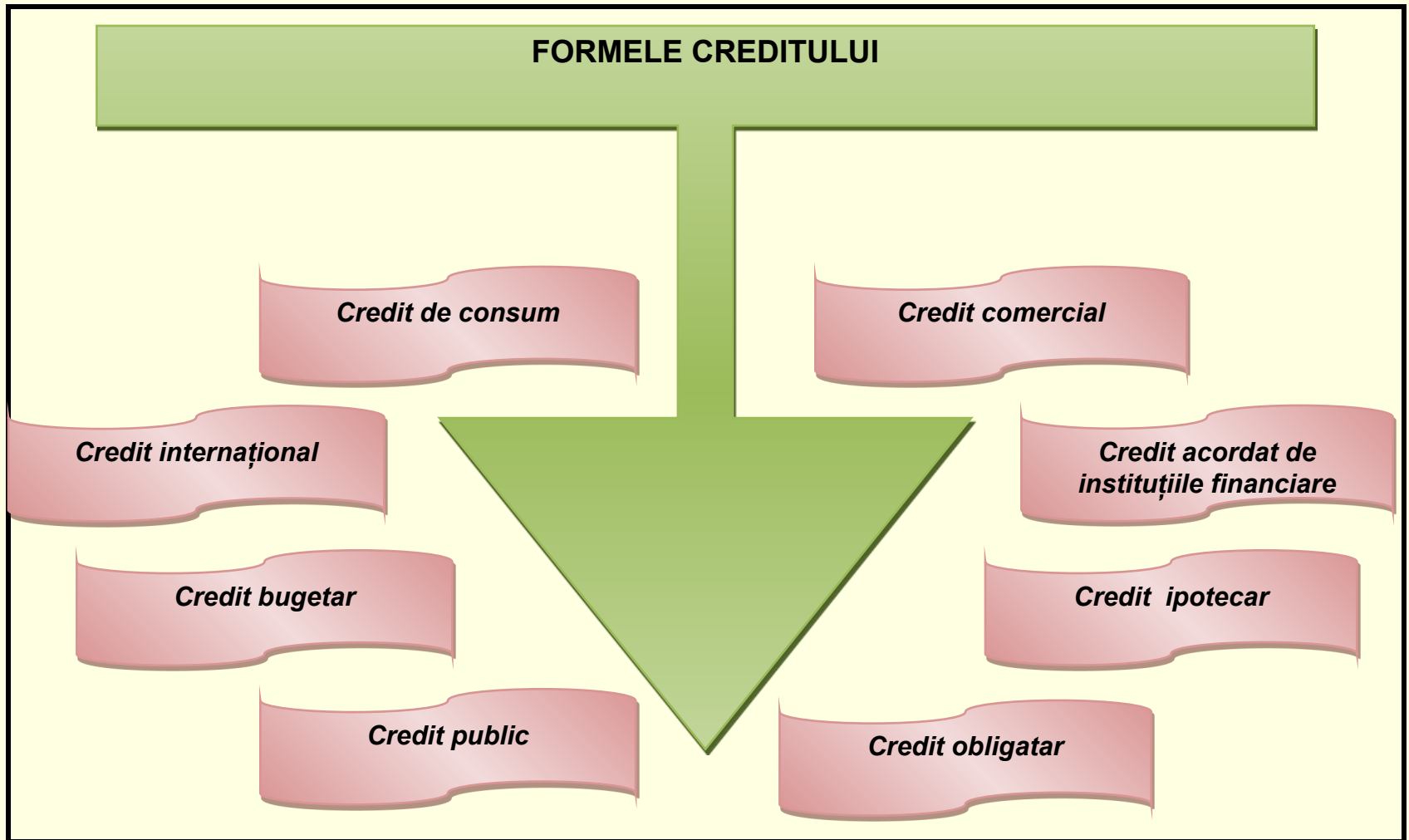
CONTRACTUL DE CREDIT

reprezintă acordul scris al subiecților creditului care prevede condițiile acordării și rambursării creditului, responsabilitățile părților contractuale și alte clauze.

4. FORMELE ȘI VARIETĂȚILE CREDITULUI

Relațiile de credit, având esență comună, totuși, în raport cu anumite criterii, sunt foarte diverse, generând o gamă largă de forme și varietăți ale creditului.

FORMELE CREDITULUI

CREDITUL COMERCIAL

Creditul comercial este forma cea mai veche a relațiilor creditare. În esență acesta apare în cazul în care furnizorul livrează marfa cu condiția că achitarea ei va fi efectuată de cumpărător peste o anumită perioadă de timp.

În interpretare clasică creditul comercial presupune utilizarea cambiei comerciale.

CREDITUL ACORDAT DE INSTITUȚIILE FINANCIARE

• **Creditul instituțiilor financiare** este forma pe care o îmbracă împrumutul în bani acordat de către instituțiile financiare clienților săi. În cazul acestei forme de credit în rol de creditor neapărat apare instituția financiară respectivă: banca centrală, băncile și instituțiile financiare nebankare din domeniul monedei și creditului.

• **Banca centrală acordă credite**

- băncilor pe termen scurt, de regulă până la 3 luni, în principal, în scopul completării resurselor de credit ale băncilor

• **Băncile acordă credite**

- clienților săi – persoane fizice și juridice pentru cele mai variate scopuri pe diferite termene

• **Instituțiile financiare nebankare oferă credite**

- persoanelor fizice și juridice pentru diferite scopuri, de regulă, în sume relativ ne semnificative.

CREDITUL IPOTECAR

Creditul ipotecar este forma creditului acordat de diferiți creditori (bănci, corporații financiar-industriale, instituții de credit nebancare etc.) proprietarilor de imobil (loturi de pământ, clădiri), care este depus în gaj.

În funcție de natura gajului acesta poate fi **rural** sau **urban**.

- Creditul ipotecar **rural** are drept garanție a rambursării proprietatea funciară, asupra terenurilor.
- Creditul ipotecar **urban** are ca garanție clădiri și edificii.

Menirea creditului ipotecar este susținerea acestor proprietăți.

CREDITUL OBLIGATAR

Creditul obligatar

exprimă relații între unități economice și instituții în calitate de debitori, care emit obligațiuni, pe de o parte, iar, pe de altă parte, subscrișorii de obligațiuni, în calitate de creditori, care își avansează capitalul în scopul obținerii unei dobânzi.

Emitenții și genurile obligațiunilor:

- **APC**

- obligațiuni de stat

- **APL**

- obligațiuni municipale

- **Societățile comerciale**

- obligațiuni corporative

CREDITUL PUBLIC

Creditul public reprezintă relațiile între persoana fizică sau juridică, care evoluează în rol de creditor, pe de o parte, și administrația publică de diferite nivele, în rol de debitor, pe de alta, prin care prima acordă o sumă de bani în formă de împrumut, pe o perioadă determinată, iar aceasta din urmă se angajează să o ramburseze la termenul stabilit și să achite dobânda și alte costuri convenite.

CREDITUL BUGETAR

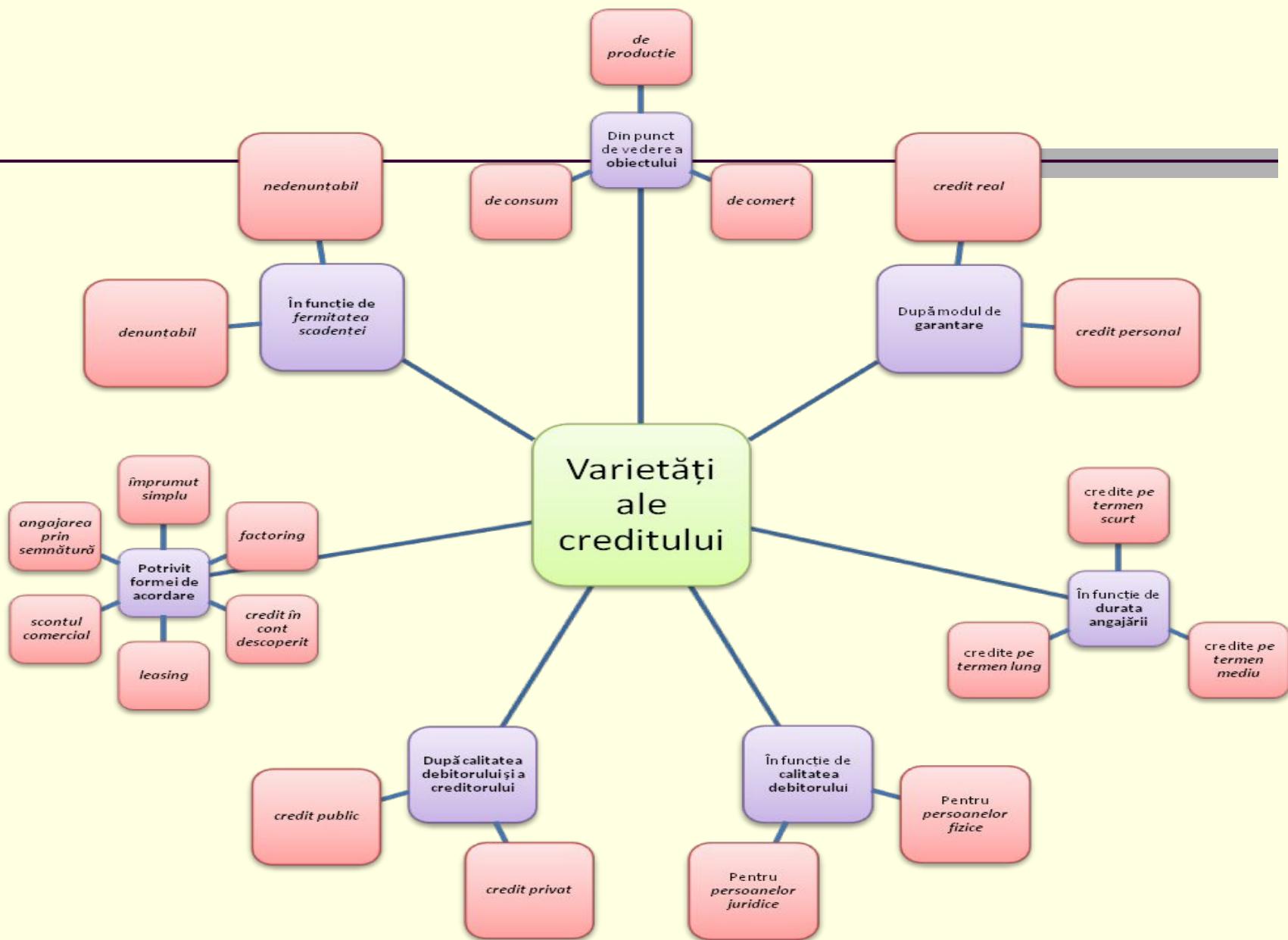
Creditul bugetar exprimă creditul acordat de către administrația publică de diferite nivele din bugetul public respectiv agenților economici, anumitor categorii de cetățeni, administrației publice de alte nivele.

CREDITUL INTERNAȚIONAL

- ***Creditul internațional*** tradițional reprezenta creditul acordat de guvernul unei țări guvernului altei țări.
- În prezent aria acestei forme de credit s-a extins înglobând creditele acordate și de instituțiile financiare internaționale și regionale, băncile din străinătate și creditele atrase de pe piețele financiare internaționale de administrațiile publice centrale și locale, organele acestora, Banca Centrală, băncile comerciale, companiile financiare, întreprinderile industriale etc.

CREDITUL DE CONSUM

Credit de consum constă în vânzarea cu plata în rate a unor bunuri de consum personal de valori mari și folosință îndelungată, cum sunt locuințele, articolele de uz casnic, autoturismele etc.

DIN PUNCT DE VEDERE AL OBIECTULUI

de producție

- servind nevoile activităților industriale, de construcții, agricole, lucrări și servicii

de comerț

- înlesnind schimburile și finalizarea operațiunilor de vânzare-cumpărare ;

de consum

- atunci când facilitează relațiile de vânzări cu plata în rate sau de vânzări pe credit (cu plata amânată) pentru bunuri

DUPĂ MODUL DE GARANTARE

- ***credit real***

- care se acordă numai pe baza gajării cu elemente patrimoniale mobiliare sau imobiliare

- ***credit personal***

- ce se poate acorda fără gaj material, fără ipotecă, numai pe baza încrederii pe care creditorul o are în debitor

ÎN FUNCȚIE DE DURATA ANGAJĂRII

credite **pe termen scurt**

- până la 12 luni, pentru complinirea de fonduri aferente activității curente de producție sau de circulație a marfurilor
- pe o perioadă de la unu până la cinci

credite **pe termen mediu**

- ani acestea servind scopurilor investiționale în sfera creșterii volumului activității economice și a dezvoltării sau modernizării
- peste cinci ani, având ca obiect

credite **pe termen lung**

- activitățile de îmbunătățiri funciare, pentru silvicultură, pentru modernizare și re tehnologizare în industrie, construcții și alte domenii

ÎN FUNCȚIE DE CALITATEA DEBITORULUI

- credite acordate *persoanelor fizice*
- credite acordate *persoanelor juridice*

DUPĂ CALITATEA DEBITORULUI ȘI A CREDITORULUI

- ***credit privat***

- care este contractat între persoane fizice cu formă de proprietate privată sau persoane fizice

- ***credit public***

- care este atras de autoritățile administrației publice de la persoanele fizice și juridice

POTRIVIT FORMEI DE ACORDARE A CREDITULUI

- ***împrumut simplu***, efectuat prin transmiterea bunului sau transferul sumei respective direct pe contul debitorului;
- ***credit în cont descoperit*** (overdraft) presupune posibilitatea retragerii de către client din contul său a unor sume mai mari decât cea care dispune, diferența și fiind creditul acordat de bancă (soldul debitor) la care se percepe dobânda calculată zilnic;
- ***scontul comercial*** (credit de mobilizare) al unei cambii care presupune că banca, în schimbul cambiei primite de la clientul său, să-i ofere suma dedusă din valoarea nominală a cambiei pe perioada dintre data scontării și data scadenței titlului;
- ***factoring-ul***, care constă în „vânzarea” de către agentul economic a facturilor emise (creanțe) unei bănci sau unei companii financiare specializate în acest tip de operațiuni, numită factor. Pe lângă faptul că este o formă de acordare a creditului, factoringul este, în același timp, o prestație de serviciu a factorului, deoarece acesta garantează recuperarea creanțelor, asumându-și riscul nerecuperării;
- ***leasing-ul*** este o modalitate de creditare a investițiilor prin care o bancă sau o companie specializată dobândește un bun (mobiliar sau imobiliar) pe care îl închiriază unui client, acesta din urmă având posibilitatea să răscumpere bunul respectiv la expirarea termenului contractului la un preț convenit (valoarea reziduală). Chiria (redevența) plătită de chiriaș (locatar) include două elemente: dobânda și cheltuiala cu amortizarea bunului;
- ***angajarea prin semnătură*** (garanția bancară) presupune că banca să intervină nu prin împrumuturi directe, ci acordând garanția sa în favoarea unui client. Astfel, banca poate emite scrisori de garanție prin care își asumă anumite angajamente în favoarea clienților săi privind achitarea unei datorii către terți. Dacă scrisoarea de garanție devine efectivă, adică clientul nu-și îndeplinește obligațiile garantate de bancă, atunci ea se transformă într-un credit propriu-zis acordat de bancă clientului său.

ÎN FUNCȚIE DE FERMITATEA SCADENȚEI

- ***Denunțabil***

- înseamnă că creditorul își rezervă dreptul ca, înaintea termenului de scadență, printr-un preaviz, să ceară rambursarea creditului

- ***Nedenunțabil***

- înseamnă că creditorul nu își rezervă dreptul să ceară restituirea anticipată a împrumutului acordat

DUPĂ MODUL DE RAMBURSARE A CREDITELOR

amortizabile

- la care se referă cele pe termen mediu și lung cu prevederea posibilității rambursării prin rate anuale, astfel determinate încât stingerea întregului angajament să se facă în cadrul unui termen stabilit. Suma din credit care trebuie restituită periodic poartă denumirea de amortizare sau amortisment. De regulă amortizarea unui credit se realizează prin anuități

neamortizabile

- la care se referă cele mici sau pe termen scurt ale căror condiții de rambursare prevăd o achitare globală sau plată eșalonată, alt fel decât anual

5. CREDITUL BANCAR CONTEMPORAN

Creditul bancar are la originea denumirii sale pretextul că acesta este acordat de bancă.

Esența creditului bancar este analogică celei a creditului la general - un împrumut în bani acordat de bancă cu încrederea în rambursarea acestuia la scadență unei persoane fizice sau juridice cu condiția restituirii și plății unei dobânzi manifestată ca o tranzacție realizată în baza unui contract.

Obiect al creditului bancar sunt banii acordați într-o anumită sumă pentru o anumită perioadă potrivit tehnologiei stabilite în vederea satisfacerii solicitării de finanțare a clientului.

Prin intermediul creditului bancar se **produce**, pe de o parte, redistribuirea resurselor financiare în economie, iar pe de altă parte, are loc crearea mijloacelor de plată (creația monetară).

NATURA RELAȚIILOR DINTRE BANCĂ ȘI CLIENT

Condițiile concrete de acordare a creditului bancar se **negociază** de bancă și solicitantul de credit și sunt reflectate în **contractul** (acordul) de credit.

6. CREDITUL BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Creditul bancar și mecanismul acestuia în Republica Moldova este reglementat **juridic** de Codul civil, Legea Băncii Naționale a Moldovei, Legea instituțiilor financiare, precum și de regulamentele BNM.

ABORDĂRI JURIDICE ALE CREDITULUI BANCAR

- Codul Civil al Republicii Moldova, Cartea a treia „Obligațiile”, Titlul III „Categoriile de obligații”, Capitolul XXIV „Contractele și operațiunile bancare”, Secțiunea a 3-a „Creditul bancar”, Art. 1236 „Contractul de credit bancar” consacră: „(1) Prin contractul de credit bancar, o bancă (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei persoane (debitor) o sumă de bani (credit), iar debitorul se obligă să restituie suma primită și să plătească dobânda și alte sume aferente prevăzute de contract. (2) Contractul de credit bancar se încheie în scris...”
- Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.95, capitolul I „Dispoziții generale”, art. 3 „Noțiuni principale” consacră: „*credit* – orice angajament de a acorda bani ca împrumut cu condiția rambursării lor, plății dobânzii și altor plăți aferente; orice prelungire a termenului de rambursare a datoriei; orice garanție emisă, precum și orice angajament de a achiziționa o creanță sau alte drepturi de a efectua o plată...”

CREDITUL BANCAR ÎN PRACTICA FINANCIARĂ

În practica financiară autohtonă creditul bancar se manifestă printr-o gamă largă de împrumuturi oferite de Banca Națională a Moldovei și bănci.

- **Creditele BNM** înglobează:
 - creditele pentru recreditarea sectorului real al economiei
 - creditele pentru menținerea lichidității sistemului bancar
 - creditele pentru protejarea integrității sectorului bancar
 - creditele pentru construcția locuințelor, creditele overnight
 - creditele Băncii Naționale a Moldovei pe termen lung (mai mare de 5 ani)
- **Creditele acordate de bănci sunt:**
 - *Creditele pentru persoanele fizice*
 - *Creditele pentru persoane juridice*
 - *Creditele în monedă națională*
 - *Creditele în valută*

CREDITELE ACORDATE DE BNM BĂNCILOR

Destinația creditelor	Sold la 31.12.2010	Credite acordate în anul 2011	Credite achitate în anul 2011	Sold la 31.12.2011
Credite acordate pentru recreditarea sectorului real al economiei	450,5	7,2	457,7	0
Credite acordate pentru menținerea lichidității	0	12	4,5	7,5
Credite acordate pentru protejarea integrității sectorului bancar	507,9	0	135,3	372,6
Credite acordate pentru creditarea CCL	18	0	4,1	13,9
Total	976,4	19,2	601,6	394

EVOLUȚIA CREDITELOR BANCARE

în perioada a.a. 2008-2011

	2008	2009	2010	2011
Credite acordate de bănci sectorului neguvernamental, total	25122,6	23884,1	26915,5	30963,0
în moneda națională:	14779,9	13202,3	15528,8	17174,5
- față de întreprinderile de stat	246,8	229,9	395,9	520,8
- față de sectorul privat	8887,0	8302,3	9573,2	10731,3
- față de populație	4648,1	3720,0	4271,6	4779,2
- față de alte instituții financiare	998,0	950,1	1288,1	1143,2
în valută străină	10342,7	10681,8	11386,6	13788,5

7. ROLUL CREDITULUI ÎN ECONOMIE

Se manifestă prin efectele produse în rezultatul exercitării funcțiilor sale și utilizării în diverse acțiuni de ordin economic și financiar. Creditul, în ansamblul diversității formelor sale, are un impact economic esențial, resimțit în diverse aspecte.

IMPACTUL CREDITULUI ASUPRA ECONOMIEI

- redistribuirea resurselor materiale în interesul dezvoltării economiei reale și sectorului financiar
- asigurarea continuității procesului de circulație a capitalului
- crearea condițiilor pentru folosirea completă a mijloacelor temporar libere la necesitățile reproducerii
- organizarea funcționării eficiente a mijloacelor de circulație și de plată
- contribuirea la organizarea managementului financiar eficient etc.